

Antigues carboneres

Gisclareny

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Pujant a la vall de la Muga molt a prop del torrent de l'afrau i sota de a cambra dels boc
Emplaçament	Pista de Molnell a la Muga, (PK. 4,5) després de creuar el torrent de la cambra dels boc. A Vimboca
Alçada:	1152,9
Coordenades:	
Latitud:	42.27694
Longitud:	1.77362
UTM Est (X):	398875
UTM Nord (Y):	4681253

Classificació

Número de fitxa	08093 - 60
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Modern Contemporani Popular
Estat de conservació	Regular
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Altres
Titularitat	Privada
Titular:	08092A002000170000YK
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa:	dc., 04/12/2019 - 01:00

Descripció

Restes d'una antiga carbonera situada sota una balma natural i situada poc després de creuar el torrent que procedeix de la cambra dels bocs i desemboca al torrent de la Muga. La carbonera té una amplada d'uns 1'5 metres i una llargada de 2 m. Conserva restes de la cambra de combustió amb les parets de la balma ennegrides.

Observacions:

Les zones humides i properes a torrents i fluxos d'aigua eren llocs molt propicis per a la producció de carbó vegetal molt utilitzat per a la combustió. La pràctica dels carboners era molt emprada en les valls altes del Bastareny i també de Gréixer i coll d'escriu. Pujant a prop de Vimboça i també a les parts baixes se n'observen encara les restes, així com també a la Pelosa, Boixassa i també pujant pel coll de Pendís abans d'arribar als Empedrats.

Història

La tècnica dels carboners va ser molt emprada durant els segles de l'era moderna i principi de l'era contemporània. La finalitat i objectiu era la de produir carbó vegetal mitjançant restes vegetals, principalment restes de fulles de faig en llocs humits i hombríbols, motiu del qual les trobem en obagues de fagedes i prop de cursos d'aigua. La tècnica consistia en fer una acumulació de restes vegetals i cobrir-ho mitjançant una pira de branques i troncs de manera que deixés un forat per facilitar la combustió. Les piles podrien ser de diverses tipologies; des de l'anomenada "carbonera francesa o rodona", la més emprada a Catalunya i d'origen francès, la carbonera i amb uns 20 m de diàmetre, la carbonera de manxa o "tortosina" més baixa i aixafada, i finalment la carbonera de formiguers o de "clots"; la més senzilla i fàcil de construir. Si els dos primers eren per fer foc; aquest darrer era per desinfectar i abonar camps de conreu. La carbonera utilitzada a les zones de Gisclareny era aquesta darrera. El procés de combustió podia durar dies, de manera que la tasca del carboner era la de controlar que el foc no s'apagués, raó de la qual a vegades es construïa una barraca molt a prop de la carbonera per a poder pernoctar. Carla Mestre i Carbonell, (2012). Josep Sánchez en va documentar una sèrie d'elles amb les cabanes per a poder pernoctar molt a prop a la zona de Greixer (SÀNCHEZ, V (2008) reafirma que es troben a les zones baixes i sovint van associades a aquestes balmes o cabanes de carboners. A la zona de la Muga n'hem pogut documentar una d'aquestes a prop dels masos de la Muga amb una estructura similar a les cabanes de pastor. Segons E. Martín (MARTÍN, E (2008) aquest carbó servia per alimentar les fargues del Puig situades riu avall.

Bibliografia

MARTIN E (2005). Una mirada sobre la història de Gisclareny MESTRE I CARBONELL, C,(2012) "L'antic ofici dels carboners". Lo seneinenc, memòria, natura i llengua. P-82-88. SÀNCHEZ I VICENS, j (2008). "Arqueologia del paisatge. Un cas pràctic" a El Picot Negre, revista informativa del Parc Natural del Cadí i Moixeró. Núm. 12. pp.

